

formaties die nog verlof hadden, een zekere politieke activiteit te ontplooiën: Nationaal Front en Nederlandse Unie.

Het Duitse spel

Voor wij het beleid gaan beschrijven dat in de periode tussen de Februari-staking en de Duitse invasie van de Sowjet-Unie (22 juni '41) gevoerd werd door de leiding enerzijds van de NSB (op de zoveel kleinere Nationaal-Socialistische Nederlandse Arbeiderspartij, of NSNAP, komen wij eerst later terug) en anderzijds van Nationaal Front en van de Nederlandse Unie, lijkt het ons wenselijk, te schetsen wat de bezetter met en via deze vier formaties wenste te bereiken. Spreken wij hier van 'de bezetter', dan bedoelen wij in het bijzonder *Reichskommissar Seyss-Inquart* en zijn naaste medewerker voor Nederlandse binnenlandse politiek, *Generalkommissar zur besonderen Verwendung Schmidt. Rauter, Generalkommissar für das Sicherheitswesen en Höherer SS- und Polizeiführer*, speelde in deze periode op politiek gebied een minder belangrijke rol maar vormde als vertegenwoordiger van Himmler toch wel een factor waarmee Seyss-Inquart rekening moest houden.

Wij gaan van Seyss-Inquarts politieke opdracht uit.

Die opdracht was, Nederland in nationaal-socialistische zin te hervormen en het daardoor rijp te maken voor de een of andere vorm van nauwe aansluiting bij of opgaan in het *Grossdeutsche Reich*. Ten aanzien van de wenselijkheid van dat doel bestonden er tussen hem, Schmidt en Rauter geen meningsverschillen; gedrieën waren zij er bovendien van overtuigd dat Duitslands overwinning slechts een kwestie was van tijd: uiteindelijk zou Duitsland dus bepalen wat er in en met Nederland te geschieden stond. Meningsverschillen kwamen eerst naar voren als men zich rekenschap ging geven, hoe dat politieke doel bereikt moest worden. Op dat gebied was men het overigens aan Duitse kant weer eens ten aanzien van een belangrijk punt: de wenselijkheid om de organisatievormen die in het Nederlandse maatschappelijke leven een rol speelden (bij arbeiders, werkgevers, boeren, journalisten, kunstenaars, artsen, jongeren enz. enz.), een nationaal-socialistische inhoud te geven; de gedachten liepen evenwel uiteen wanneer men voor de niet minder belangrijke vraag kwam te staan, welke Nederlandse politieke groepering de dragende kracht moest worden in deze gehele ontwikkeling.